

Maria Parlińska

Katedra Ekonometrii i Informatyki SGGW

Wymogi Unii Europejskiej w zakresie informacji rolniczej na przykładzie wybranych rynków

Wstęp

Modernizacja rolnictwa nie jest możliwa bez infrastruktury rynkowej: rynków hurtowych, giełd towarowych, informacji rynkowej czy standaryzacji wyrobów. Tego typu informacje i dane statystyczne są w Unii dobrze prezentowane.

W opracowaniu przedstawiono wymogi Unii Europejskiej w zakresie informacji rolniczej na przykładzie wybranych rynków. Znajomość tych wymogów jest istotna i musi być uwzględniona w polskich regulacjach prawnych. Dobra informacja rolnicza jest niezbędna dla realizacji polityki rolnej UE.

Opracowanie uwzględnia wybrane rynki: rynek mleka i jego przetworów, rynek wołowiny oraz ryb i obejmuje: podstawę prawną, rodzaj informacji, częstotliwość, źródła informacji, odbiorcę w Unii Europejskiej, cechy informacji.

Analiza legislacji unijnej (informacje wymagane przez instytucje unijne)

Wraz z podpisaniem Układu Europejskiego w grudniu 1991 roku Polska podjęła działania dostosowawcze do wymogów Unii Europejskiej. W zakresie prac dostosowawczych zdecydowanie najwięcej do zrobienia jest w dziedzinie rolnictwa. Jedną z ważniejszych prac do wykonania w okresie przedakcesyjnym jest przygotowanie polskiej informacji rolniczej na potrzeby funkcjonowania w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, która jest centralnie zarządzana przez Komisję Europejską. Taka forma zarządzania rolnictwem, dotycząca obecnie 15 krajów, a w przyszłości około 30, wymaga posiadania bardzo szczegółowych informacji w zakresie całokształtu rolnictwa. Każdy z krajów UE jest zobowiązany do gromadzenia, przetwarzania i przekazywania Komisji Europejskiej informacji statystycznych, dotyczących poszczególnych rynków rolnych. Za zagadnienia bezpośrednio związane ze wspólną organizacją ryn-

ków rolnych odpowiedzialna jest Dyrekcja Generalna – DG VI – AGRJ, w ramach której raz w tygodniu zwoływane są posiedzenia Komitetów Zarządzających poszczególnymi rynkami. Komitety Zarządzające poszczególnymi rynkami podejmują decyzje dotyczące wielkości produkcji, interwencji rynkowej, poziomu cen i dotacji do rolnictwa. Polska również będzie zobowiązana regularnie przekazywać do Brukseli szczegółowe informacje dotyczące rolnictwa. Dlatego też znajomość wymogów UE w zakresie informacji rolniczej i opracowanie przez Polskę systemu informacji na potrzeby Wspólnej Polityki Rolnej jest niezwykle ważne i pilne, zwłaszcza że Rząd RP przyjął bardzo ambitny cel pełnej gotowości naszego kraju do członkostwa w Unii Europejskiej na dzień 1 stycznia 2003 roku. Zgodnie z deklaracją złożoną podczas inauguracji negocjacji akcesyjnych, Polska występuje o:

- objęcie polskiego rolnictwa pełnym zakresem Wspólnej Polityki Rolnej,
- przyznanie Polsce limitów wielkości produkcji na poziomie uwzględniającym potencjał przyrodniczy produkcji rolniczej przyjaznej środowisku oraz zapewniającym utrzymanie stabilnych źródeł dochodów ludności rolniczej,
- włączenie polskiego rynku towarów rolno-spożywczych do europejskiego obszaru Jednolitego Rynku.

Realizacja Wspólnej Polityki Rolnej w Unii Europejskiej opiera się na szerokim systemie informacji rynkowej, niezbędnym do oceny aktualnej sytuacji na określonych rynkach rolnych, w tym również rynku mleka i produktów mlecznych, wołowiny i ryb.

Rynek mleka i produktów mlecznych

Wymogi UE w zakresie informacji rolniczej na tym rynku reguluje Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1498/1999 z dnia 8 czerwca 1999 r. ustanawiające zasady wdrażania Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 804/68 dotyczącego przekazywania informacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz Komisją. Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 804/68 z 27 czerwca 1968 r. o wspólnej organizacji rynku mleka i produktów mlecznych zostało ostatnio znowelizowane Rozporządzeniem (WE) Nr 1587/96.

Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1498/1999 obejmuje:

- a) Zapasy i interwencję rynkową (Rozdział I)
Państwa członkowskie zobowiązane są przekazywać Komisji informacje za dany miesiąc najpóźniej do 10 każdego następnego miesiąca.
- b) Pomoc dla mleka śmietankowego oraz mleka śmietankowego w proszku (Rozdział II)

Państwa członkowskie zobowiązane są przekazywać informacje:

- za dany miesiąc – najpóźniej do 20 każdego następnego miesiąca,
- za dany rok – najpóźniej do 30 stycznia następnego roku.

c) Ceny (Rozdział III)

Państwa członkowskie zobowiązane są przekazywać Komisji poprzez „Interactive Data Entry System” (IDES) najpóźniej od czwartku każdego tygodnia informacje o cenach (przed opodatkowaniem) uzyskiwanych na ich terytorium, z wyszczególnieniem etapu rynkowego (zbyt, hurt, detal) oraz charakterystyki produktu – faksem, najpóźniej do 25 każdego miesiąca, ostatnie ceny kazeiny i kazeinianów, dostępnych na rynku światowym oraz wspólnotowym, z wyszczególnieniem etapu rynkowego.

d) Handel, w tym import (Rozdział IV)

Państwa członkowskie zobowiązane są przekazywać Komisji informacje za pośrednictwem systemu IDES, a o ile to nie będzie możliwe – za pośrednictwem faksu, a mianowicie:

- za dany miesiąc – najpóźniej do 10 każdego następnego miesiąca,
- za dany rok – najpóźniej do 1 kwietnia następnego roku.

e) Eksport

Państwa członkowskie zobowiązane są dostarczać Komisji informacje:

- za dany dzień – do godziny 18.00 każdego dnia roboczego,
- za dany miesiąc – do 16 każdego następnego miesiąca.

f) Wewnętrzną wymianę handlową

Państwa członkowskie zobowiązane są przysyłać informacje do Komisji za dany miesiąc do 16 każdego następnego miesiąca.

Rynek wołowiny

Organizacja rynku wołowiny i cielęciny została zmieniona w ramach Agendy 2000. Większość dotychczas obowiązujących rozporządzeń zostało uchylonych całkowicie lub częściowo. Obowiązujące przepisy zostały skonsolidowane w jednym Rozporządzeniu Rady (EC) Nr 1254/1999 z dnia 17 maja 1999 roku o wspólnej organizacji rynku wołowiny i cielęciny. Wymagania dotyczące informacji cenowych zgodnie z aktami prawnymi UE można ze względu na częstotliwość przesyłania ich do Komisji Europejskiej podzielić na 2 typy, tj. informacje przekazywane do Komisji Europejskiej w cyklu tygodniowym lub miesięcznym. W zakresie informacji cyklicznych państwa członkowskie mają obowiązek rejestrowania, przetwarzania i przesyłania do Komisji 2 kategorii cen rynkowych:

a) Ceny rynkowe wg wagi żywej

- Zasady rejestracji cen wg wagi żywej regulowane są Rozporządzeniem Komisji Nr 2705/98. Zgodnie z tym Rozporządzeniem, cena informacyjna dorosłego bydła na rynkach Wspólnoty powinna być średnią cen rynkowych poszczególnych kategorii bydła zarejestrowanych na reprezentatywnych rynkach (lub rynkach każdego producenta) państw członkowskich, ważoną za pomocą współczynników określających udział każdego państwa członkowskiego w UE.
- Państwo członkowskie powinno poinformować Komisję o reprezentatywnych rynkach dla każdej kategorii bydła.
- Cena referencyjna dorosłego bydła na rynkach poszczególnych państw członkowskich powinna być średnią ceną przeliczoną wg współczynników odzwierciedlających wielkość oraz parametry jakościowe każdej kategorii bydła, cen rynkowych notowanych w handlu hurtowym dla poszczególnych kategorii i parametrów jakościowych dorosłego bydła, zbieranych przez okres 7 dni.
- Obliczone przez Komisję Europejską referencyjne ceny bydła (ogółem) zarówno dla państw członkowskich, jak i całej Wspólnoty są podawane w EURO za 100 kg.
- Podstawą ceny rynkowej, notowanej na rynku każdego państwa członkowskiego, jest cena hurtowa bydła żywego bez jakichkolwiek podatków.
- Ceny cieląt ubijanych w wieku około 6 miesięcy, które były opasane mlekiem, podawane są w przeliczeniu na 100 kg masy tusz.
- Państwa członkowskie mają obowiązek przekazać Komisji Europejskiej ceny rynkowe bydła wg wagi żywej nie później niż w południe (czasu brukselskiego) w czwartek każdego tygodnia.

b) Ceny rynkowe wg wagi poubojowej

W celu zapewnienia reprezentatywności cen dla produkcji każdego kraju zostały określone podstawowe kryteria doboru rynków reprezentatywnych. Dotyczą one rejestracji cen rynkowych wołowiny i cielęciny rejestrowanych na bazie wagi poubojowej.

Określono, że rejestracją cen należy objąć:

- co najmniej 25% ubojów w głównych rejonach produkcji,
- oraz przynajmniej 30% w każdym państwie członkowskim.

Sprawozdawczość cenowa jest obowiązkowa dla:

- rzeźni o uboju ponad 20 tys. szt. bydła rocznie,
- rzeźni o uboju poniżej 20 tys. szt. bydła w roku, lecz wskazanych przez państwo do sprawozdawczości obowiązkowej,

- osób fizycznych lub prawnych dostarczających do uboju ponad 10 tys. szt. bydła w roku,
- osób fizycznych lub prawnych dostarczających do uboju poniżej 10 tys. szt. bydła w roku, lecz wskazanych przez państwo do sprawozdawczości obowiązkowej.

Ceny powinny być rejestrowane w centrach notowań, powołanych przez każde państwo członkowskie, przy czym muszą być reprezentatywne dla całej produkcji danego państwa.

Każdego roku do 15 marca państwa członkowskie mają obowiązek przekazać Komisji:

- poufny wykaz rzeźni oraz firm, które będą notować ceny, wraz z informacją o ubiegłorocznej liczbie dokonanych ubojów oraz w miarę możliwości o tonażu masy poubojowej,
- poufny wykaz osób fizycznych i prawnych, które będą notować ceny, wraz z informacją o liczbie dorosłych zwierząt wysłanych przez nich do rzeźni w roku ubiegłym oraz w miarę możliwości o tonażu masy poubojowej,
- wykaz regionów, w których będą notowane ceny. Cena rynkowa wg wagi poubojowej powinna być ceną dostawy do rzeźni płaconą dostawcom żywych zwierząt bez jakichkolwiek podatków, między innymi VAT. Cena ta powinna być przeliczona na 100 kg masy tuszy zimnej, która może być wyliczona z tuszy ciepłej po pomniejszeniu o 2%.

Ceny notowane na reprezentatywnym rynku każdego państwa członkowskiego są obliczone jako średnia z cen, które występują w państwie członkowskim w okresie siedmiu dni (od poniedziałku do niedzieli), skorygowanych o współczynniki wyrażające ilościowy udział tusz bydła w różnych kategoriach i klasach.

Wszystkie ceny rynkowe państw członkowski powinny być podawane w walucie krajowej. Średnia cena Wspólnoty dla każdej klasy zgodności i stopnia odfuszczenia powinna być średnią ważoną krajowych cen rynkowych zarejestrowanych dla danej klasy.

Średnia cena Wspólnoty dla wszystkich kategorii łącznie (dla bydła ogółem) powinna być średnią ważoną cen średnich dla poszczególnych kategorii, gdzie współczynnik wagowy oparty jest na proporcjach każdej kategorii do całkowitej liczby ubojów dorosłego bydła w całej Wspólnocie. Informacje przekazywane na żądanie Komisji Europejskiej dotyczą głównie rynku wieprzowiny.

Rynek ryb

W związku z procesem przystosowania polskiej gospodarki do warunków unijnych rybołówstwo stoi przed szansą stabilnej przyszłości. Założenia gospodarcze na najbliższą przyszłość zostały sformułowane w projektach następujących dokumentów:

- Narodowa strategia rybołówstwa na lata 2000–2006,
- Polityka strukturalna w sektorze rybołówstwa na lata 2000–2006.

Istnieją cztery zakresy działalności polskiego rybołówstwa, różniące się od siebie obszarem i sposobem eksploatacji żywych zasobów w wodach:

- 1) dalekomorskie, działające na odległych łowiskach Pacyfiku i Atlantyku oraz wodach antarktycznych,
- 2) bałtyckie, prowadzone w pobliskich obszarach morskich (POM),
- 3) przybrzeżne na Bałtyku i zalewach. Jego granicę określa się w przybliżeniu na 12 mil morskich od tzw. linii bazowej,
- 4) śródlądowe i hodowla ryb. Obejmuje ono połowy i hodowle w jeziorach, rzekach i stawach hodowlanych.

Narodowa strategia rybołówstwa jest dostosowana do ram Wspólnej Polityki Rybackiej UE. Dokument pt. „Polska polityka strukturalna w sektorze rybołówstwa na lata 2000–2006” uwzględnia wszystkie aktualne rozwiązania w zakresie polityki strukturalnej w rybołówstwie w Unii Europejskiej możliwe do wdrożenia w Polsce. Rozwiązania zaproponowane w Narodowej strategii rybołówstwa dążą do stabilności połowów przez dostosowanie nakładu połowowego do dostępnych zasobów, przy jednoczesnej poprawie jakości produktów i pełnej efektywności eksploatacji dostępnych zasobów ryb. Polska musi zorganizować rynek rybny. Celem organizacji rynku rybnego jest stabilizacja tego rynku oraz zapewnienie stałej dostawy produktów rybnych dobrej jakości przez ustanowienie jednolitych standardów rynkowych stosowanych w UE oraz organizację rynku pierwszej sprzedaży na wzór UE.

Zorganizowanie rynku rybnego na zasadach przyjętych w UE wymaga:

- utworzenia organizacji producenckich. Organizacje producenckie powinny grupować rybaków wg obszarów działania lub gatunków poławianych ryb,
- utworzenia organizacji marketingu ryb i produktów rybnych. Problematyką tą zajmuje się organizacja pozarządowa (Agencja Promocji Ryb) ściśle współpracująca z organizacjami producenckimi,
- utworzenia systemu pierwszej sprzedaży. Do zorganizowania tego systemu niezbędne jest, aby armatorzy posiadający statki rybackie mieli zarejestro-

waną działalność gospodarczą. Kupujący ryby również muszą posiadać zarejestrowaną działalność gospodarczą. Należy wprowadzić obowiązek prowadzenia ewidencji połowów na podstawie informacji z dziennika połowowego, a ewidencję zakupu na podstawie kwitu sprzedaży. Centralny system gromadzenia i przetwarzania danych będzie zorganizowany w Departamencie Rybołówstwa MRiRW. W UE funkcjonują i rozwijane są aukcje elektroniczne, które umożliwiają sprzedaż ryb jeszcze na statku. W Polsce również są analizowane możliwości wprowadzenia tego systemu,

- wprowadzenia wspólnych standardów rynkowych jak w UE. Jakość ryb i standaryzacja są zaliczane do ważniejszych składowych marketingu. Właściwą jakością produkcji zapewni wprowadzenie norm serii ISO 9000, natomiast gwarancją jakości zdrowotnej produktów będzie obligatoryjne wprowadzenie systemu HACCP.

Organizację wspólnego rynku na produkty rybne reguluje m.in. Rozporządzenie Rady (EC) Nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r.

Stale rozszerzający się asortyment, w szczególności świeżych i schłodzonych produktów rybnych, powoduje konieczność zapewnienia konsumentom minimalnej ilości informacji o głównych cechach tych produktów. Na państwach członkowskich spoczywa odpowiedzialność stworzenia w tym celu listy zatwierdzonych nazw stosowanych na ich terytorium w odniesieniu do obrotu danymi produktami.

Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznania rekompensaty uczestnikom rynku w zakresie tych produktów, które nie mogą być sprzedawane i które wycofano z rynku, mimo że spełniały wymagania standardów rynkowych.

Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania organizacjom producentów dodatkowej pomocy w ramach programów operacyjnych zgodnie z Rozporządzeniem Rady (EC) Nr 2792/1999 z dnia 17 grudnia 1999 r., określającym dokładne zasady i ustalenia w zakresie pomocy strukturalnej Wspólnoty w sektorze rybołówstwa.

Standardy obrotu rynkowego

Nie później niż w miesiąc po wejściu w życie każdego ze standardów obrotu rynkowego państwa członkowskie przekażą pozostałym państwom członkowskim oraz Komisji Europejskiej nazwę i adres organów właściwych do dokonywania oceny każdego produktu lub grupy produktów, dla których przyjęto owe standardy.

Produkty oferowane do sprzedaży detalicznej ostatecznemu konsumentowi muszą zawierać:

- handlowe określenie gatunku,
- sposób wyprodukowania (złowione w morzu, wodach śródlądowych bądź wyhodowane),
- rejon połowu.

Na początku każdego roku Komisja publikuje w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich seria „C” listę produktów uznanych w ciągu poprzedniego roku oraz tych, którym w tym samym okresie zostało cofnięte uznanie. W kwestii ceny:

- organizacje produktów mogą ustalić cenę wycofania, poniżej której nie będą sprzedawać produktów dostarczonych przez ich członków,
- cena wskaźnikowa w całej Wspólnocie jest ustalana na każdy rok połowowy lub na każdy z okresów, na które podzielono rok połowowy. Podczas całego okresu stosowania ceny wskaźnikowej państwa członkowskie obowiązane są powiadomić Komisję.

Cena wycofania Wspólnoty nie może w żadnym przypadku przekroczyć 90% ceny wskaźnikowej. Rekompensata finansowa za wycofanie zostanie przyznana tylko wtedy, gdy wycofane z rynku produkty zostaną rozdysponowane na inne cele niż spożycie przez ludzi lub w taki sposób, że nie będzie to kolidowało z normalnym obrotem innymi produktami. Rekompensata finansowa będzie równa 85% ceny wycofania zastosowanej przez odnośną organizację produktów, na ilości wycofane, które nie przekraczają 4% rocznych wielkości produktu wystawianego co roku na sprzedaż.

Kwota subwencji na prywatne magazynowanie nie może przekraczać sumy kosztów technicznych i odsetek za maksymalny okres trzech miesięcy. Kwota jest ustalana degresywnie każdego miesiąca.

Ceny referencyjne obowiązujące dla Wspólnoty mogą być ustalane co roku wg kategorii produktu. Ceny te podlegają działaniom związanym z obniżeniem opłaty celnej lub zawieszeniem, przy czym przepisy obowiązujące w WTO (Światowa Organizacja Handlu) zakładają zgodność z ceną referencyjną.

Aktualnie funkcjonujący system informacji rolniczej w Polsce. Organizacje i instytucje zbierania informacji rolniczych

1. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- Departament Polityki Rolnej – System Krajowej Rolniczej Informacji Rynkowej. System KRIR działa na podstawie danych pierwotnych, przekazywanych przez sprawozdawców rynkowych z terenu całego kraju, tj.

z ośrodków doradztwa rolniczego, giełd towarowych, biur maklerskich oraz hurtowych rynków rolno-ogrodniczych. Dane przekazywane przez sprawozdawców rynkowych do Departamentu Polityki Rolnej są weryfikowane, przetwarzane i na ich podstawie przygotowywane są ogólnopolskie serwisy informacyjne w formie biuletynów, upowszechnianych m.in. w internecie pod adresem: www.minrol.gov.pl.

- Resortowa informacja statystyczna – dotycząca m.in. gospodarki rybnej.
  - Branżowe związki i organizacje producentów.
2. Główny Urząd Statystyczny (GUS):
    - Informacje wymagane przez EUROSTAT w zakresie produkcji roślinnej, zwierzęcej i ogrodniczej.
    - Informacje dostarczane przez GUS do EUROSTATU z zakresu produkcji roślinnej, zwierzęcej i ogrodniczej.
    - Kompatybilność metodologii stosowanej przez GUS a wymaganej przez EUROSTAT.
  3. Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA), Zespół Monitoringu Rynków Zagranicznych (FAMMU/FAPA) prowadzi analizy rynków światowych.
  4. Sekcja Analiz Ekonomicznych Polityki Rolnej (SAEPR/FAPA) prowadzi m.in. analizy rynków mleka i produktów mleczarskich, rynku mięsa.
  5. Agencja Rynku Rolnego zbiera informacje dotyczące zakupu i sprzedaży na zapasy interwencyjne, m.in.:
    - a) na rynku mleka:
      - informacje zbierane są przez OT ARR i przesyłane tygodniową pocztą elektroniczną. Dane w Excelu, rekord obejmuje wielkość zakupów masła i mleka odtłuszczonego w proszku w tonach, średnie ceny zakupu,
      - sprzedaż masła, i mleka w proszku na giełdach. Program dedykowany w MSSQL. Informacje tygodniowe. Rekord obejmuje: masło extra świeże i chłodnicze, bloki 25 kg i pełne,
      - ceny skupu mleka. Informacje są zbierane i przesyłane przez OT AAR tygodniowo w plikach w Excelu. Rekord obejmuje średnie w kraju i na terenie Oddziału Terenowego ARR ceny skupu mleka w podziale na klasy;
    - b) na rynku mięsa wołowego:
      - informacje o zakupach i sprzedaży interwencyjnej są zbierane i przesyłane tygodniowo przez OT ARR. Rekord obejmuje wielkość zakupów ćwierci wołowych,
      - sprzedaż ćwierćtuszy na giełdach. Ceny zbierane są codziennie i tygodniowo na wybranych giełdach. Program dedykowany, zapisany w MSSQL,

- zakupy interwencyjne, zbierane informacje są przesyłane pocztą elektroniczną przez Oddziały Terenowe ARR codziennie. Baza w Excelu.
6. Główny Inspektor Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolniczych:
- a) rynek mięsa:
- obejmuje bydło kl. „A”, baza w Excelu, wprowadzanie ręczne, przesyłanie faksem, telefonicznie, pocztą, e-mailem, tygodniowe informacje dotyczące skupu i uboju żywca,
  - ćwierci wołowe (przednie i zadnie), baza w Excelu, wprowadzanie ręczne, przesyłanie faksem, telefonicznie, pocztą, e-mailem, informacje tygodniowe;
- b) rynek mleka:
- badania tygodniowe. Dane zbierane z 94 jednostek dobranych z wykorzystaniem elementów losowania warstwowego, baza danych w Accessie 2.0., wprowadzanie ręczne, przesyłanie pocztą, dyskietka, e-mailem, faksem, telefonicznie. Rekord obejmuje: ceny średnie, minimalne i maksymalne podstawowych asortymentów mleczarskich,
  - badania miesięczne dotyczące wielkości skupu i zakupu mleka, liczby dostawców, średnia cena skupu, zakupu klasy extra i klasy I. Od stycznia 2000 r. prowadzone są badania dotyczące wielkości i wartości skupu mleka w poszczególnych klasach.

Podsumowanie

W trwającym procesie stowarzyszenia i integrowania się z Unią Europejską zmienia się i będzie musiała ciągle się zmieniać polska polityka rolna i ekonomiczna. Integracja przyniesie polskiemu rolnictwu i rolnikom wiele korzyści, ale też stawia przed nimi wiele wyzwań, którym będą musieli sprostać sami rolnicy, organizacje producentów rolnych, sektor przetwórstwa rolnego i rynku, instytucje rolnicze oraz administracja państwowa i samorządowa.

W zakresie informacji rolniczej uruchomiono projekt PHARE nr PL 9704-01-13, który analizuje wymogi UE w tym obszarze.

Literatura

- BOLEWICZ-TATKA A., 1996: System informacji naukowej budowany w centrum doradztwa i edukacji w rolnictwie. Zagadnienia Doradztwa Rolniczego, nr 4. Wyd. CDiEwR. Poznań.

- CHYŁEK E., 1997: Zagadnienia doradztwa rolniczego w kontekście zrzeszenia się Polski z Unią Europejską. Zagadnienia Doradztwa Rolniczego, nr 3. Wyd. CDiEwR. Poznań.
- PARLIŃSKA M., 1998: System informacji i statystyki w rolnictwie. Materiały z podyplomowego Studium Integracji Europejskiej. Warszawa.

The European Union Requirements in Respect of Agricultural Information on the Sample of Selected Markets

Abstract

The paper provides basic requirements of the European Union in respect of information on the chosen agricultural markets. The knowledge of these requirements is very vital for candidate countries including Poland and should be considered in their national law regulations. Moreover, right agricultural information is indispensable for carrying up common agricultural policy within the European Union.

In the paper emphasis is placed on selected agricultural markets, namely: milk and dairy products market, beef market and fish market. An analysis covers the following issues:

- legal sources of law;
- kind of information;
- information frequency;
- source of information;
- information user in the EU;
- information properties.